

4.Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezzilik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.

5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdag'i "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruv tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.

7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdag'i "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.

VIII. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'llo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;
Ijodiy fikrlay olish;
Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:
Mustaqil mushohada yurita olish;
Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;
Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

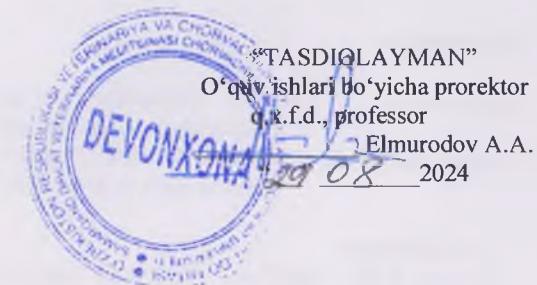
3 (qoniqarli) baho:
Mohiyatini tushunish;
Bilish, aytib berish;
Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:
Dasturni o'zlashtirmaganlik;
Fanning mohiyatini bilmaslik;
Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;
Mustaqil fikrlay olmaslik.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ BD-60811500 – 1.20
"20" 08 2024 yil

JUN TOVARSHUNOSLIGI

ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI) (Sirtqi ta'lif 3-bosqich talabalar uchun)

Bilim sohasi:	800000	- Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lif sohasi:	810000	- Qishloq xo'jaligi
Ta'lif yo'nalishi:	60811500	- Zoojnjeriya (qorako'lchilik)

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202_ yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

- Bazarov S.R. - Sam DVMChBU "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasi professori;
 Ruzimuradov R.R. - Sam DVMChBU "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasi dotsenti, q.x.f.n.

Taqrizchilar:

Soatov U.R -ToshDAU "Umumiy zootexniya va veterinariya" kafedrasi professor, q.x.f.d.

Amirov Sh.Q- Samarcand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti "Oziq-ovqat xavfsizligi va texnologiyasi" kafedrasi professori v.b

Fanning ishchi o'quv dasturi "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasining 2024 yil 29 08 dagi 1 -son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri: O'R. Ruzimuradov

Ruzimuradov R.R

Fanning ishchi o'quv dasturi "Zoojnjeriya" fakulteti Kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2024yil 26 08 dagi 1 -sonli bayonnomasi).

Fakultet kengashi raisi: O.S.Boymatov O.S.Boymatov

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma
boshlig'i professor :v.h. N. N. Mirzoyev

Ro'ziqulov R.F.

12	Qo'y terisining ichki tuzilishi.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
13	Teri ichida joylashgan tarkibiy qatlamlar.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
14	Jun follikulasi va uning turlari. Junning teri va yog' bezlari.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
15	Jun tola guruhlari.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
16	Tabiiy va kimyoviy tolalarning ta'rifisi.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
17	Jun tolasining morfologik tuzilishi.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
18	Jun qirqimini tashkil etish va o'tkazish.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
19	Junlarni klassifikasiysi.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
20	Jundan tahlil uchun namuna olish	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
21	Junni morfologik tuzilishini o'rghanish.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
22	Junning ingichkaligini aniqlash	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
23	Junni toza chiqimini aniqlash.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
24	Jun nuqsonlarini o'rghanish.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
25	Dag'al va yarim dag'al jundagi har xil turdagilari tolalar miqdorini aniqlash.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
26	Jundan tahlil uchun namuna olishni o'rghanish	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	2
Jami:			152

VII. Adabiyotlar

Asosiy adabiyotlar

1. Bazarov S.R, Yusupov S.Yu, Sattarov S.B "Qo'ychilik fanidan amaliy mashg'ulotlar". Samarqand, "Star Media Press". 2020 yil.

2. Yeroxin A.I, Kotarev V.I Ovcevodstvo. Uchebnik. Voronezhskiy GAU, 2014 god.

Qo'shimcha adabiyotlar

3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.

5.3. “Jun tovarshunosligi” fanidan rejalashtirilgan laboratoriya mashg‘ulotlarining kalendar tematik rejasি

Amaliy mashg‘ulotlarning			
Nº	mavzulari	rejasি	soat
1.	Jundan tahlil uchun namuna olishni o‘rganish	1.1.Jundan tahlil uchun namuna olishni o‘rganish va unga qo‘yiladigan talablar	2
2.	Junni toza chiqimini aniqlash.	2.1.Junni toza chiqimini aniqlash tartibi bilan tanishish	2
3.	Dag‘al va yarim dag‘al jundagi har xil turdagи tolalar miqdorini aniqlash.	3.1.Dag‘al va yarim dag‘al jundagi har xil turdagи tolalar miqdorini aniqlash ba taxlil qilish	2
Jami:			6

VI. “Jun tovarshunosligi” fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta’limining kalendar tematik rejasি

Nº	Mustaqil ta’lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Hajmi (soatda)
1	Jun xomashyolariga dastlabki ishlov berish texnologiyasi.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
2	Jun tolasining xaqiqiy uzunligini aniqlashni o‘rganish usullari.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
3	Jun tolasining ingichkaligini aniqlashni o‘rganish usullari.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
4	Junning toza chiqimini aniqlash usullari.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
5	Junning rang-barangligini aniqlash usullari.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
6	Junning yog‘liligini aniqlash usullari.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
7	Junning namligini aniqlash usullari.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
8	Mayin junli qo‘y zotlarining jun mahsulorligini aniqlash.	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
9	Yarim mayin qo‘y zotlarining jun mahsulorligini aniqlash..	Adabiyotlardan foydalanib amaliy topshiriqlarni bajarish	6
10	Yarim dag‘al qo‘y zotlarining maxsulorligini aniqlash	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6
11	Dagal qo‘y zotlarining maxsulorligini aniqlash.	Adabiyotlardan konsept qilib referat yozish	6

Fan Sillabusi

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti

Fan to‘g‘risida ma’lumot

Fan shifri: JT 1506

Fan nomi: Jun tovarshunosligi

Semestr/yil: 5-semestr/2024-2025-o‘quv yili

Kafedra: Yaylov chorvachiligi, qorako‘lchilik, asalarichilik va ipakchilik”

Soatlar/kreditlar: 6,0 ECTS (28 auditoriya soati, 152 soat mustaqil ta’lim)

Ma’ruza	Amaliy mashg‘ulot	laboratoriya mashg‘ulot	Mustaqil ta’lim	Jami
10	12	6	152	180

Fan bo‘yicha mashg‘ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqtı: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas‘ul kafedra: “Yaylov chorvachiligi, qorako‘lchilik, asalarichilik va ipakchilik”

Instruktor to‘g‘risida ma’lumot

Kafedra joylashgan joyi: SamDVMChBU, 6-o‘quv binosi, 633-xona

Telefon: +99890-271-05-40 ish telefoni; mobil: +99890-271-05-40

E.mail. rrabbim@mail.ru Ish vaqtı: Uchrushuvga ko‘ra

I. Fanni o‘qitishdan maqsad - talabalarga qorako‘l qo‘ylarining jun maxsulorligi, jun xom ashyosining sifat ko‘rsatkichlari, jun tolalarining kimyoviy tarkibi, fizik va mexanik xossallari, mazkur zot hayvonlarini jun maxsulorligiga irlsiyatining asrash va ozig‘lantrish sharoitining ta’siri, jun qoplaming xususiyatlari, homilaning o‘sishi, rivojlanishi, terida jun qoplaming vujudga kelishi, jun qirqimini o’tkazish, junga birlamchi ishlov berish, xillash, toylash, yuvish, quritish va saqlash sharoitlarini o‘rganish bo‘yicha mos ko‘nikma shakllantirishdan iboratdir

II. Fanning vazifasi – qo‘ylarining jun maxsulorligi, junning morfologik tarkibi, gistologik tuzilishi, jun maxsulorligiga turli omillarning ta’siri, jun qirqimini rejalashtirish va o’tkazish, junga birlamchi ishlov berish, xillash, toylash va saqlash sharoitlarini o‘rgatishdan iboratdir.

III. Fanni o‘zlashtirish natijasida talaba:

- junning ahamiyati va uni ishlab chiqarishni ko‘paytirish choralar, to‘qimachilik tolalarining zamonaviy tasnifi, tabiiy tolalar turlari, kimyoviy tolalar guruhiга kiruvchi suniy va sintetik tolalarining ta’rifi xamda ahamiyati haqida *tasavvurga ega bo‘lishi*;
- yapog‘i va uning tarkibiy qismlari, yapog‘i tolalarining ingichkaligi va uzunligi, tolalarining kimyoviy tarkibi, jun tolalarining jingalikligi, rangi va yaltiroqligi bu xususiyatlarning sanoatda ahamiyatini, jun mahsulotlarining shakli va sifatini baholash *ko‘nikmalariga ega bo‘lishi*;
- jun tolalarining turlarini ta’riflashni va ularning olinish manbalariga ko‘ra

turlarining taxlil qilishni va jundan olinadigan mahsulotlarni haqida va ulardan samarali foydalanish usullarini qo'llas *malakasiga ega bo'lishi kerak*.

IV. O'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'lifning ommaviy shakkili bilan bog'lab, talabalarining nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, chorvachilik fani bo'yicha chop etilgan ma'ruza matnlardan keng foydalanish, talaba bilmimi baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalar foydalaniladi.

"Jun tovarshunosligi" kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lif.

Tizimli yondoshuv.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv.

Dialogik yondoshuv.

Hamkorlikdagi ta'lifni tashkil etish.

Muammoli ta'lif.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1 "Jun tovarshunosligi" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasি

Ma'ruza mashg'ulotlarining:			
No	mavzulari	rejasи	soat
1-modul. Fanga kirish.			
1.1	Fanga kirish	1.1.1.Junning xalq xo'jaligidagi ahamiyati. Jahonda jun ishlab chiqarishning holati. 1.1.2. Fanning maqsad va vazifalari. Fanning rivojlanish tarixi. 1.1.3.Jundan ishlab chiqariladigan mahsulotlar. Jahonda jun savdosi.	2
2-modul. Jun tolesi tuzilishi			
2.1	Jun tolalarining tuzilishi	2.1.1.Jun tolalarini morfologik tuzilishi va uni o'rganish usullari 2.2.2.Jun tolalarini gistologik tuzilishi 2.2.3.Makrofibrillar va ularning funksiyasi. 2.2.4.Jun tolalarini geometrik shakli. Jun tolalarini tuzilishini o'rganishni ahamiyati.	2
3-Modul. Jun tolesi turlari va xususiyatlari			
3.1	Jun tolesi turlari	3.1.1. Tivit tolalari tuzilishi. Oraliq tolalari tuzilishi. Qilchiq tolalari tuzilishi 3.1.2.Quruq tola. O'lik tolalar. Qoplovchi tola. Mayin jun tolesi xususiyatlari. 3.1.3.Yarim mayin jun tolesi xususiyatlari.	2

		Yarim dag'al jun tolesi xususiyatlari.Dag'al jun tolesi xususiyatlari.	
3.2	Junni fizik-mexanik xususiyatlari	3.2.1. Junning ingichkaligi va uni aniqlash usuli. Junni jingalakligi va uni aniqlash usuli. 3.2.2. Jun uzunligi va uni o'Ichash. Tabiiy va xaqiqiy jun uzunligi 3.2.3. Junni uzilishga chidamliligi. Cho'ziluvchanlik. Mustahkamlik va uni aniqlash 3.2.4. Elastiklik. Jun mayinligi. Gigroskopligi	2
4-Modul. Junni xillash			
4.1	Junni xillash	4.1.1.Junni xillashning asosiy jarayonlari. Qo'y junini xalqaro andoza bo'yicha xillash. 4.1.2.Jun tolesi ingichkaligiga qarab junni xillash. Bir xil turdag'i jun tavsifi. Har xil turdag'i jun tavsifi 4.1.3.Yapog'i jun va uning past navlari. Junda xas-cho'plarni miqdori 4.1.4.Echki junini xillash. Tuya junini xillash.	2

Jami:

10

5.2. "Jun tovarshunosligi" fanidan rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasи

Amaliy mashg'ulotlarning			
No	mavzulari	rejasи	soat
1.	Jun tolalarini gistologik tuzilishini o'rganish.	1.1.Jun tolesi qatlamlari 1.2.Jun tolalarini gistologik tuzilishini o'rganish.	2
2.	Qo'y terisining ichki tuzilishi	2.1.Epidermis, derma va teri osti kletchatkasi 2.2. Qo'y terisining ichki tuzilishi	2
3.	Jun follikulasi va uning turlari.	3.1.Birlamchi va ikkilami follikullar tuzilishi 3.2. Jun follikulasi tuzilishini o'rganish	2
4.	Jun tola guruhlari	4.1. Jun tola guruhlari bilan tanishish	2
5.	Junning fizik-mexanik xususiyatlarini o'rganish.	5.1. Junning tabiiy uzunligini aniqlash 5.2. Jun mustahkamligini o'rganish bilan tana tuzilishining o'zgarishlari.	4
6.	Junning nuqson va kamchiliklarini o'rganish.	6.1. Junni sarg'ayishi. Nuqsonli jun. Junni orttirilgan kamchiliklarini o'rganish	2
Jami:			

12